

ΕΚΛΕΚΤΑ Δ'ΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ Κ. ΒΑΛΜΟΝ

ΤΟ ΦΑΝΤΑΣΜΑ ΤΟΥ ΚΑΘΡΕΦΤΗ

Δέν θά ξεχάσω ποτέ μου την απελπισία, τόν απειράγαπτο πόνο πού πλημύριζαν την καρδιά μου, όταν ξάφνα έμαθα τόν θάνατο τής λατρευτής μου γυναίκας, τής Λουκίας μου.

Ναί, τó έμαθα έντελώς ξέσφρα, τó τρομερό αυτό καιό.

Έλειπα στις Άποισίες γιά ύποθέσεις μου, κι' όταν έπέστρεψα στο σπίτι μου, δέν βρήκα εκεί τή Λουκία.

— Πού είνε ή κυρία; ρώτησα μ' άγωνία τούς ύπηρέτες.

Αυτοί, κίτταζαν θλιβερά ό ένας τόν άλλο, και δέν έλεγαν λέξι.

— Πέστε μου γρήγορα, πού είνε ή γυναίκα μου, φώναξα.

Τότε ένας ύπηρέτης, ό πú παλιός και πú πιστός άπ' όλους, μου έλεγε μέ φωνή τρεμάμενη:

— Κύριε, ή κυρία είνε άρρωστη βαρεια.

— Πού είνε; ρώτησα γεμάτος άγωνία.

Ό ύπηρέτης ψιθύρισε:

— Δέν ξέρω, κύριε... Ίσως και νάχη πέθανε.

Σάν τρελλός τότε ώρμησα έναντίον του, τόν έπασα από τούς ώμους κι' ούρλιαξα:

— Γρήγορα πέξ μου τα όλα. Πώς πέθανε; ...

Ό δυστυχισμένος ύπηρέτης προσάδησε ν' άπαλλαγί από τά χέρια μου και τέλος μου διηγήθηκε τά πάντα.

Η γυναίκα μου είχε πάει περίατο μέ τ' αυτοκίνητο, μαζί μέ τόν ξάδελφό μου τόν Ροβέρτο, ό όποιος ήταν λίγο νεότερός μου. Φαίνεται δέ ότι ξάφνα τó αυτοκίνητο έπεσε επάνω σ' ένα δέντρο, άναποδογύρισε κι' ό Ροβέρτος μέ τή Λουκία κατακύλησαν σ' ένα λάκκο. Ό Ροβέρτος δέν έλαθε τίποτε, ή Λουκία σκοτώθηκε!

Φαίνεται, ότι χτύπησε στο κρανίο κι' έμεινε στον τόπο!

Η Λουκία σκοτώθηκε!...

Ήταν νεκρή ή Λουκία!...

Τά ώμορά της μάτια δέν θ' αντίκριζαν ποτέ πια τó φώς. Τά γλυκά της χείλη δέν θά μιλούσαν ποτέ πια.

Κι' έγώ δέν θά την έβλεπα ποτέ... ποτέ πια!... Δέν θ' άκουα ποτέ πια τή φωνή της!...

Ήμουν σάν πολλός από την απελπισία μου. Ήθελα νά πάω άμέσως νά θρηνησω επάνω στον τάφο της, αλλά τά πόδια μου έ τρεμαν τόσο, πού δέν μπορούσαν νά βαστάξουν τó βάρος του σώματός μου.

Τηλεφώνησα άμέσως στον ξάδελφό μου νάρθη. Ήρθε σέ λίγο.

Μόλις τόν είδα, έπεσα στην άγκαλιά του κι' έκλαιγα σάν μικρό παιδί.

— Πέξ μου, τού φώναξα, πέξ μου όλες τις λεπτομέρειες του δυστυχίματος. Πέξ μου, πώς ήταν ή Λουκία τις τελευταίες της στιγμές; Δέν είχε κανένα καιό προαίσθημα; Μέ θυμόταν; Ένοιωσε πόνο, ή πέθανε άμέσως;

— Η Λουκία, μου έλεγε ό Ροβέρτος, ήταν, όπως πάντα, εύθυμη και γελαστή. Έξέφερασε τόν θανασιμό της γιά τά όμοια έξοχικά μέρη, από τά όποια περνούσαμε. Κι' όταν έγινε τó δυστύχημα, δέν πρόφτασε νά νοιώση πόνο. Πέθανε άμέσως.

Στό μεταξύ αυτό, έγώ κίτταξα άχόρταγα τά μάτια του ξαδέλφου μου. Τά μάτια του πού την είδαν στις τελευταίες στιγμές τής ζωής της, τά μάτια πού είδαν τόν θάνατό της.

Μου φανόταν πώς κάτι θά έβλεπα μέσα στα βάρη εκείνων τών ματιών, κάτι πού δέν τολμούσε νά μου τó φανερώσει ό ξάδελφός μου.

Έκεινος τó κατάλαβε και χαμήλωσε τά μάτια του, σάν νά φοβόταν μήπως μάθω κάτι τó τρομερό.

Μά τί τρομερότερο άκόμα από τόν θάνατο τής Λουκίας; Τί είχε συμβεί λοιπόν; ... Δέν ήξερα κι' έγώ τί νά ύποθέσω. Φανταζόμουν ώστόσο, ότι ίσως ή Λουκία ύπέφερε πολύ πριν πεθάνει, κι' ό Ροβέρ-

τος δέν ήθελε νά μου τó πη.

Θέλησα επίσης νά δώ τó αυτοκίνητο πού βράχηκε από τó αίμα τής Λουκίας μου, κι' ό Ροβέρτος δέν μ' άφρησε, γιά νά μίν ύποφέρω περισσότερο. Η άλήθεια είνε, ότι δέν ήξερε πώς νά με παρηγορήσει. Μου έλεγε, ότι φρόντισε ό ίδιος γιά τήν κηδεία και τήν ταφή τής Λουκίας μου. Δέ μέ είδοποίησε δέ, γιαντί δέν πρόφτανα νά ρθώ έγχείριος.

— Μά πώς, τόν ρώτησα, πώς τó αυτοκίνητο έπεσε επάνω στο δέντρο;

— Δέν ξέρω κι' έγώ πώς, μου απάντησε. Φυσικός άγέρας δυνατός και σίικωνε σύννεφα σκόνης. Και γιά μά στιγμή, φαίνεται, δέν δέκρινε καλά ό σωφείρ κι' έγινε τó καιό.

Εξαρρήστηκα θεριά τόν Ροβέρτο, γιαντί φρόντισε γιά τήν κηδεία τής Λουκίας μου.

Κι' εκείνος μου απάντησε:

— Ήταν τó χρέος μου, αφού επρόκειτο γιά τή γυναίκα του ξαδέλφου μου. Η Λουκία άλλωστε μου ήταν τόσο συμπαθής! Τί φοβερό νά καθή έτσι μπροστά στα μάτια μου!... Άν θέλεις, μπορούμε νά καταγγείλους τó σωφείρ. Μά είνε τόσο λυπημένος κι' αυτός... Είνε ένας φτωχός άνθρωπος... Τί κακή στιγμή!... Τί φριχτό δυστύχημα!...

Και λυγμά έπνιξαν τή φωνή του.

Συγκινημένος τού είπα:

— Δέν φταίς εσύ, Ροβέρτε... Ύπομονή!...

Ύπομονή!... Μά έγώ πώς νάκανα ύπομονή;

Έγώ πού ελάτρευα τή Λουκία. Κι' όσο περνούσε ό καιός, ύπέφερα περισσότερο. Είχε περάσει ήδη μία έβδομάδα.

Τήν ημέρα πήγανα κι' έκλαιγα επάνω στον τάφο της και τή νύχτα κλεινόμουν στο δωμάτιό της και διάβαζα τά γράμματά της. Στό τελευταίο της γράμμα μου έλεγε:

«Έρνεστε μου, πότε θά επιστρέψης πια; Όσοσ κόσμος κι' άν είνε γύρω μου, νοιώθω τόν έαυτό μου τόσο μόνο μακριά σου. Ό Ροβέρτος μέ συντροφεύει συχνά. Μού μιλάει γιά διάφορα πράγματα, κι' έγώ τού μιλώ μόνο γιά σένα. Καταλαβαίνω πώς θά φαίνουμαι πολύ μόνотонη στον κόσμο. Μά δέν σκέφτομαι παρά σένα, δέν μιλώ παρά γιά σένα. Και πώς είνε δυνατόν νά μιλώ

γιά κάτι άλλο, αφού δέν έχω παρά σένα στον νό μου;»

Ή φτωχή μου Λουκία!... Πόσο μ' άγαπούσε!...

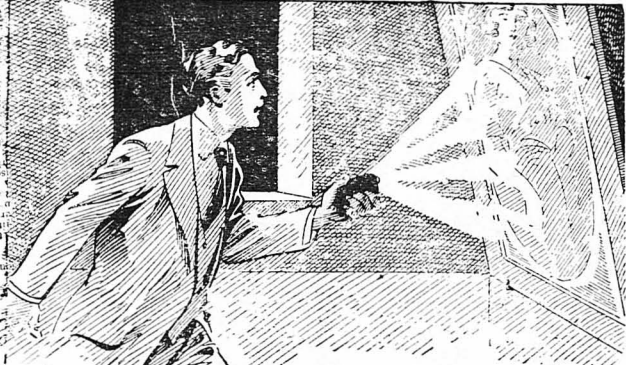
Τό φριχτό δυστύχημα έγινε τις ήμέρες πού ταξείδευα. Δέν ήταν γραφτό νά τήν ξαναδώ!...

Μά πόσο χειρότερα ύποφέρω τώρα, τώρα πού έμαθα τó μυστικό πού μου έφραβε ό Ροβέρτος.

Και πώς τó έμαθα; Είνε κάτι καταλήρητικό, κάτι άπίστευτο. Τήν όγδόη βραδεία από τήν ημέρα τής επιστροφής μου, καθόμουν πάλι μόνος στο δωμάτιό τής Λουκίας. Διάβαζα πάλι τά γράμματά της και τά δάκρυά μου έτρεχαν ποτάμι.

Έξάφνα, μου φάνηκε πώς άκουσα κάποιο παράξενο κρότο, έτσι σάν νά χτυπούσε κάποιος μέ τó δάχτυλό του επάνω στον τοίχο. Γύρισα και είδα πρós τó μέρος, από τó όποίο άκουγόταν ό κρότος.

Ήταν τó μέρος πού βρισκόταν ό καθρέφτης. Τρέμοντας όλος, σάν νά επρόκειτο γιά κάποια μυστική προειδοσίση, πήγα κοντά στον καθρέφτη κι' ό κρότος έπαψε. Μά ξάφνα —ώ, Θεέ μου! — είδα νά μέ κιντάζει μέσα άπ' τόν καθρέφτη ή Λουκία!... Φανόταν τόσο καλά, τόσο ζωηρά, σάν νά μίν ήταν φάντασμα, σάν νά

— Γιά νά τή βλέπω καλύτερα, άναγα τόν ηλεκτρικό μου φανό.

στεκόταν ολοζώντανη εκεί αντίξου μου!...

Μ' αγωνία, με λαχτάρα, με πόνο μαζί και χαρά, άνοιξα τὰ χέρια μου προς τὴ λατρευτὴ ὀπτασία. Καί γιὰ νὰ τὴν βλέπω καλύτερα, άναψα τὸν ηλεκτρικὸ μου φανὸ. Ἐξείνη μού χαμογέλασε κ' ὕστερα άνοιξε τὰ χείλη της καὶ ψιθύρισε :

— Ἐρνέστε... Δὲν σοῦ εἶπε τὴν ἀλήθεια ὁ Ροβέρτος. Μοῦ ἐπετέθη πρόστιχα μέσα στοῦ ἀποκείμενου καὶ γιὰ νὰ ξεφύγω ἀπὸ τὰ χέρια του, πήδησα ἔξω... Ὁ σφεδρὸς ἦταν συνένοχός του... Ἐρνέστε... Τιμωρήσε τους... Σ' αγαπῶ πάντα!...

Χαμογέλασε πάλι κ' ἔξαφανίστηκε.

Κι' ἐγώ ;... Μὰ πὼς μπορεῖ, Θεέ μου, νὰ ἐπιζῇ ἕνας ἄνθρωπος ὕστερα ἀπὸ τέτοιες συγκινήσεις ;...

Ἐγὼ δὲν μπορούσα νὰ καταλάβω ἂν ἦταν ἀλήθεια ἢ ὄνειρο, ὅτι εἶδα. Μὰ ἦταν τόσο ζωηρὴ ἡ ὀπτασία κ' ἄκουσα τόσο καλά τὰ λόγια της...

Ἦμουν ὥστόσο κατάπληκτος γιὰ ὅτι ἄκουσα.

Ἀλήθεια λοιπόν, ὁ Ροβέρτος ἦταν ἕνας τόσο ἀνανδρὸς καὶ τόσο ἄτιμος ἄνθρωπος ; Γιὰ νὰ σωθῆ ἀπ' αὐτὸν ἡ φτωγὴ μου Λουζία, προτίμησε τὸ θάνατο ;

Ἐτσι λοιπόν ; Ὁ ἐξάδελφός μου ἦταν ἕνας κωκυθόγος κ' ἡ γυναίκα μου ἕνα θύμα ;

Δὲν μπορέσα νὰ κοιμηθῶ καθόλου ἐκείνη τὴ νύχτα. Κάθε τόσο κτύπαζε μέσα στὸν καθρέφτη, ἀλλὰ τὸ ἀγαπῆτο φάντασμα δὲν ξαναφάνηκε.

Τὸ ἄλλο βράδυ ἦρθε ὁ ἐξάδελφός μου, Τὸν ὠδήγησα στοῦ δωμάτιο τῆς Λουζίας, ὅπου διὸ ἄστυνομικοί ἦσαν κοιμημένοι, καὶ τοῦ εἶπα :

— Ροβέρτε, ἡ Λουζία ἦταν πολὺ πιστὴ σ' ἐμένα, δὲν εἶν' ἔτσι ; Εἶμαι βέβαιος λοιπόν, ὅτι ἂν τῆς ἐπιτίθετο ποτὲ κανεὶς μέσα σ' ἕνα ἀποκείμενο, θὰ ριχνόταν ἔξω ἀπ' αὐτό. Θὰ προτιμοῦσε νὰ σκοτωθῆ!...

Ὁ Ροβέρτος ταράχτηκε φοβερὰ, χλόμιασε καὶ χαμήλωσε τὰ μάτια του.

— Γιατί, Ροβέρτε, ἐξακολούθησα, χαμηλώνεις τὰ μάτια σου ; Φοβάσαι μήπως ἴδω τὴν ἀλήθεια μέσα σ' αὐτά ;

— Τί θέλεις νὰ πῆς ; με ρώτησε αὐτὸς με φρονὴ ποῦτρουι.

— Αὐτὸ ποὺ ἐννοεῖς, τοῦ ἀπάντησα.

Μὲ κτύπηξε φοβισμένος.

— Ἀ, νά, φώναζε, τὰ βλέπω ὅλα μέσα στὰ μάτια σου ! Καλὰ λένε, ὅτι μπορεῖ ν' ἀνοικταρθεῖ ἕνα ἔγκλημα ἀπὸ τὰ μάτια ἐνὸς ἀνθρώπου. Ἡ κόρη τὸν ματιῶν τ' ἀποτυπώνει ὅλα, σὰν φωτογραφικὸς φακός. Νά, νά !... Βλέπω... Ἐπιτίθεσαι στὴ Λουζία μέσα στοῦ ἀποκείμενου. Κι' ἐκείνη, γιὰ νὰ σ' ἀποφύγῃ, ριχνεται ἔξω καὶ κοιμιάζεται.

— Σώπα !... Φτάνει πειά ! φώναζε ὁ Ροβέρτος, κλείνοντας τὰ μάτια του.

— Ὄχι, δὲν φτάνει, κωκυθόγρε ! οὐρλιαξα. Δὲν φτάνει. Ὁμολόγησε... Δὲν μπορεῖς πειά νὰ κρυφτεῖς.

— Σιχώρεσέ με, φώναζε ὁ Ροβέρτος. Τὴν αγαποῦσα.

Τὴν ἴδια στιγμή οἱ διὸ ἄστυνομικοί βγήκαν ἀπ' τὴν κρύπτη τους καὶ τὸν συνέλαβαν.

Στὸ δικαστήριό τὰ ὁμολόγησε ὅλα. Εἶπε τώρα στὴ φυλακὴ—

Ἄραγε νάνα εὐχαριστημένη πειά ἡ γλυκεῖά μου Λουζία ;...

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΩΝ

Ὁ ζωγράφος Κόλλερ, ὁ ὁποῖος εἶχε μεγάλη εἰδικότητα στὴν ἀπεικόνιση τοπίων καὶ ζώων, μὰ μέρα φαινόταν πολὺ στενοχωρημένος. Εἶχε ζωγραφίσει μιά θαυμασιὰ τοποθεσία, ἀπὸ τὴν ὁποία ἐν τούτοις δὲν ἔμεινε εὐχαριστημένος, νομίζοντας ὅτι εἶχε ἄλλειψαι.

Τὴν ἴδια μέρα ἔτυχε νὰ τὸν ἐπισκεφθῆ στοῦ ἐργαστηρίου του ὁ περιφέρμιος συνάδελφός του καὶ φίλος του Μπαϊκλιν.

— Σὲ κατάλληλὴ ὥρα ἔρχεσαι, τοῦ εἶπε ὁ Κόλλερ. Κτύταξε, σὲ παρακαλῶ, τὸ τελευταῖο μου ἔργο καὶ δώστε μου μιά συμβουλή. Τὸ τοπίο μου δὲν μοῦ ἀρέσει. Κάτι τοῦ λείπει, ἀλλὰ δὲν ξέρω τί... .

Ὁ Μπαϊκλιν κτύταξε με προσοχὴ τὴν πελειωμένη εἰκόνα καὶ εἶπε :

— Δὲν παρατήρησες, ὅτι σ' αὐτὸ ἐδῶ τὸ σημεῖο λείπει... μὰ γελάδα ;

— Μὰ ἐγὼ δὲν ἐσκόπευα νὰ προσθέσω τέτοιο πράγμα... .

— Καὶ ὅμως πρέπει νὰ τὸ προσθέσεις, ἐπέμεινε ὁ Μπαϊκλιν καὶ παίφνοντας τὸ πινέλο, σχεδίασε ὁ ἴδιος με ἄδρες γραμμὲς τὸ ἀναφερόμενο ζῶο.

Ὁ Κόλλερ βόηξε λογικὴ τὴν ὑπόδειξί τοῦ φίλου του καὶ ἐπάνω στοῦ ἀρχικὸ σχέδιο τοῦ Μπαϊκλιν ζωγράφισε μιά γελάδα, με τὴν ὁποία συμπλήρωσε πράγματι θαυμασιῶς τὸν πίνακά του.

ΕΚΚΕΤΕΣ ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ

**ΞΕΝΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ
ΒΡΑΔΥΝΗ ΩΡΑ**

(Τοῦ LENAU)

Τὸ δάσος κρύβει σπυγαλιά, καὶ τὰ μακρὰ πουλάκια γερὸ κλαδί γερεύουνε τὴ νύχτα νὰ περάσουν κ' αἴθριο νὰ πετάξουνε χοργόφτερα νὰ φτάσουν σὲ ξένα μέρη μακρυνὰ με νέα τραγουδάκια.

Τὸ λειβαδάκι εἶνε βουβό, τὰ ζωντανὰ χορτάτα. Πιὸ λίγο τὰ κουνούνια τους καὶ πιὸ σιγὰ χτυποῦνε καὶ τὸ φαί κτυπάξουνε καὶ τὸ περιφρονεῖνε καὶ τὰ βλαστάρια ποὺ καὶ ποὺ μασσάνε τὰ δροσάτα.

Ὁ ἀσπροφύρετος βοσκὸς τὰ μάτια του κωφρόνει στοῦ ἥλιου τὸ βασίλειμα. Συλλογισμένοι πέρα κτυπάει, ἀφίνει τὸ ραβδί καὶ τὴ γλυκεῖα φλογέρα καὶ σὲ μιά δέση κρυφί τὰ χέρια του σταυρώνει.

Μετάφρ. Γ. ΖΕΡΜΠΙΝΗ

ΤΡΑΓΟΥΔΙ

(Τοῦ ΣΤΕΚΚΕΤΤΙ)

Ἄῶ λούλουδο τοῦ φράχτη στὸν ἴσμο γεννημένο, χορὴς δροσιά, λουλουδι ἀγνώριστα, φτωγὸ, καὶ σὺ σὰν τὴν ἀγάτη μου εἶσαι δυστυχισμένο, καὶ σὺ σὰν τὴν ἀγάτη μου ἀγνώριστα, (χορὸ), Χορὴς νὰ ἰδῆς τὸν ἥλιο θὰ μαραθῆς κλειμένο μέσα σ' αὐτὰ τ' ἀγκάθια, λουλουδι μου (φτωγὸ), καθὼς χορὴς ἐλπίδα, ὄμια με σέ, πεθαίνει ἀγνώριστη ἡ ἀγάτη μου. — Ἀγάτη μου ἐζαῖμένη!

Μετάφρ. ΓΙΑΝ. ΚΑΜΒΑΝΕΛΛΗ

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

(Τοῦ ΝΑ-Ι-ΝΕ)

Τρελλαινόνταν ὁ ἕνας γιὰ τὸν ἄλλο, ἀλλὰ κανεὶς δὲν τόπε τ' ἄλλοιωνού. Μ' ἔχθηα καθέννας κτυπάει τὸν ἄλλο κ' ἔχανε γιὰ τὸν ἄλλον τὸ ποῦ.

Χορὴστηκαν σὶ τέλος καὶ οἱ δύο κ' ἐδλέπονταν στὸν ἦτρο τους μονάχα.

— Ἦσαν καιροὶ κ' οἱ δύο πεθαμένοι, ἀλλὰ τὸ ἤξερε κανεὶς τους τάχα ;

Ὅταν σιγὰ σὰς ἔλεγα τοῦ στήθους μου τὸν πόνο, ἐσωπαίνατ' ὄλοι σὰς κ' ἐχασμουριούστε μόνο.

Τώρα ποὺ στίχους ἔκαμα τὰ τόσα βάσανά μου, τὸ στόμα σας κωφάστηκε νὰ λέη τ' ὄνομά μου.

Μετάφρ. ΑΓΓ. ΒΛΑΧΟΥ

ΤΟ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟ

(Τοῦ ΤΗ. ΜΟΟΡΕ)

Μονάχο τὸ τριαντάφυλλο, μόνο του τώρα ἀνθίζει, ὄλ' οἱ ὄρατοι του σύντροφοι πεθάνανε καὶ πάνε.

Τὸ χρώμα του δὲν ἔμειν' οὐτ' ἀνθὸς νὰ καθρεφτιζῇ κ' ἔρημοι οἱ ἀναστεναγμοὶ γύρω του ξεφυρίζανε.

Ἐτσι ἄπονα, παντέρημο δὲν θέλω νὰ πεθάνης, κωμοῦνται πειά οἱ συντρόφοι σου, κομῆσου κ' σοῦ τώρα.

Σκορπῶ σου τ' ἀνθοπέταλα ἀνάλαφα νὰ ράνης τὴν κλίη ποὺ τοὺς δέχτηκε στὴν ὕστερή τους ὥρα.

Ἐτσι κ' ἐγὼ ἐπεθύμησα σὰν ἡ φιλία δύσει καὶ πέσουν ἀπ' τοῦ ἔρωτα τὸν κρῖο τὰ πε-

(τράδια, ἡ ἀγάτη μου ὅταν λείπει πειά κ' ὁ φίλος (μου ὅταν σβύσει (ρημάδια.

Μετάφρ. ΜΑΝ. ΜΑΓΚΑΚΗ

